



## Cinema llatinoamericà

### Fitxa tècnica

**Guió** Catalina Flórez Ibarra, Jonas Brander **Música** Jonas Meyer **Fotografia** Joanas Brander **Interpretació** Documental **Durada** 89 min **Gènere** Documental **Distribuïdora** Urua Films **Llengües** Espanyol

### Sinopsi

Les històries es desenvolupen en la simultaneïtat del contrari: la vida que neix de la mort i la mort com a resultat de la devoció per la pau i la justícia. Luz Marina, candidata al Premi Nobel de la Pau i mare que lluita perquè es faci justícia en l'execució extrajudicial del seu fill, i Albeiro, líder indígena del sud-occident colombià que defensa el seu territori davant de grups armats i empreses multinacionals. Dos líders socials a l'escenari del postconflicte colombià. (FilmAffinity)

### Crítica

#### El documental 'Hasta que se apague el sol' explica la història de Luz Marina Bernal (mare de Soacha) i d'Albeiro Camayo, líder indígena

El documental *Hasta que se apague el sol*, guanyador de la Biznaga de Plata a millor direcció al Festival de Màlaga, és un tribut per als milers de vides innocents que han estat arrabassades per una guerra que no els pertanyia. A través de les històries dels seus dos protagonistes, exposa davant dels ulls dels espectadors **una realitat que es viu diàriament** a les regions descentralitzades del país.

Luz Marina Bernal, una de les víctimes dels mal anomenats **falsos positius** (assassinats extrajudicials), que arran de l'assassinat del seu fill el 2008, va crear amb altres mares el grup Mares de Soacha. **Unides van començar a denunciar l'Estat per la mort dels seus fills**, desvelant en el procés un crim profundament arrelat i sistemàtic.

Albeiro Camayo és un líder històric del poble nasa [poble amerindi també anomenat páez], el qual, impulsat per una profunda connexió amb la terra, porta un dels processos de resistència sense armes més reconeguts a tota Amèrica Llatina. Tota la comunitat s'uneix a la **Guàrdia Indígena** per salvaguardar la Mare Terra, resistint activament a usurpacions, enfrontant-se a grups armats, a multinacionals, a terratinents i a la violència de l'Estat.

Amb aquest documental del director **Jonas Brander** s'evidencia l'alarmant augment de la violència als territoris indígenes com al Cauca [zona andina del sud-occidental de Colòmbia], on s'han registrat des del 2023 més de **1.224 víctimes d'assassinats**, reclutament de menors i desplaçament forçat.

Simultàniament, es retrata la recerca per la justícia de les més de **6.400 víctimes** d'assassinats extrajudicials per agents de l'Estat, que roman com una ferida oberta.

“Rodat al llarg de 7 anys i completament autofinançat, aquest, el meu primer llargmetratge, creu en un cinema documental que obre espais d'aprenentatge, de diàleg i de pràctiques comunitàries. Cinema com a espai de transformació per un món més humà”, afirma Jonas Brander.

Cristian Galicia – radionica.rocks